

Ikääntyneiden omaishoidon tuki (yli 65-vuotiaat)

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Helsingin kaupunki, 2025

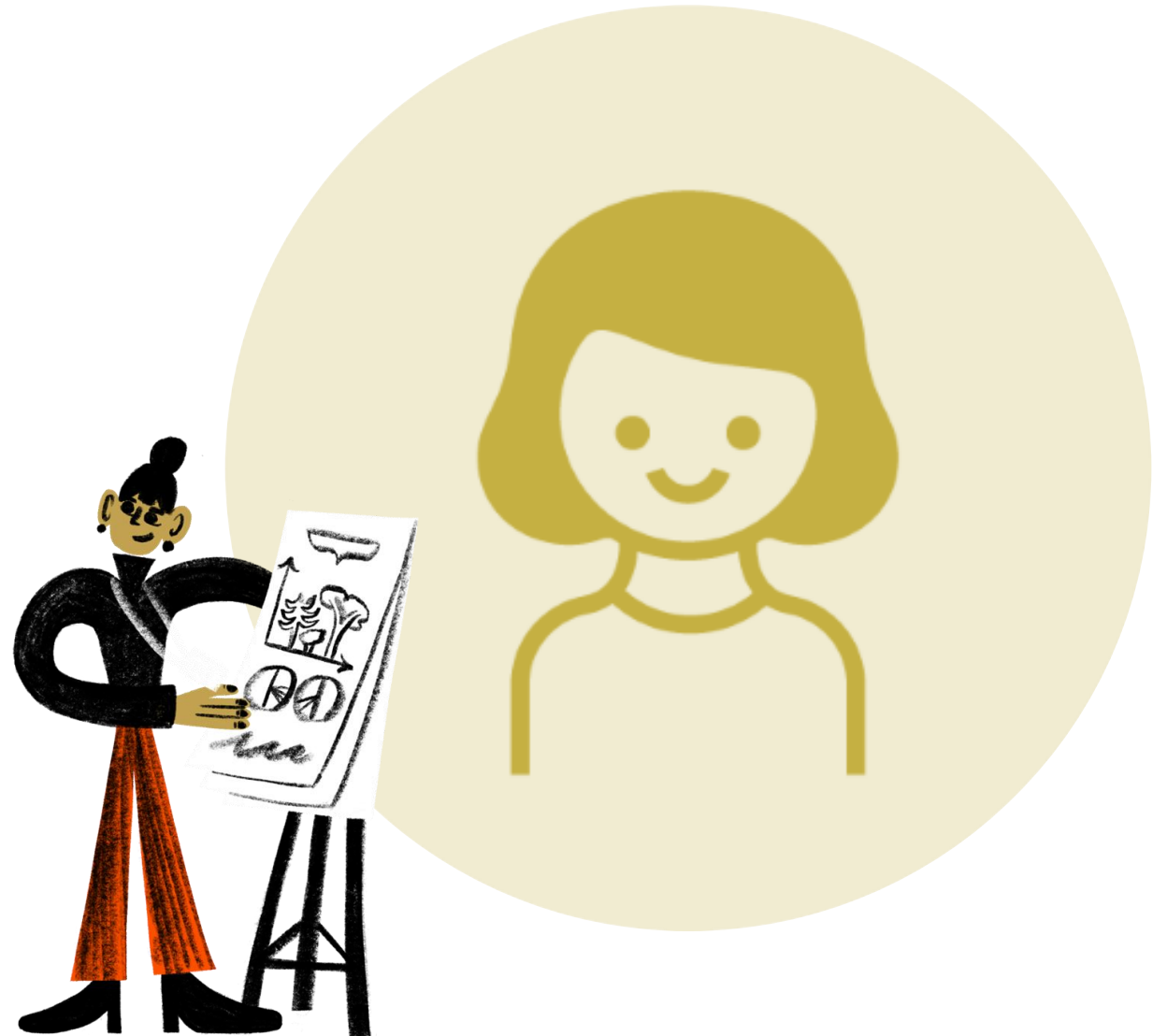
Helsinki

Eeva Tamminen

Erityisasiantuntija,
palvelutarpeen arviointi ja
omaishoidon tuki

Helsingin kaupunki
Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
Arviointitoiminnan yhteiset palvelut

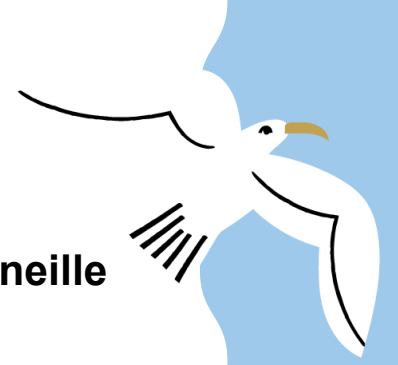

Sisältö

- Yleistä
- Omaishoidon tuen hakeminen
- Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet
- Omaishoidon tuen lakisääteiset vapaat
- Muita palveluita omaishoidon asiakkaille
- Tietoa omaishoitajana toimimisesta
- Muita palveluita omaishoidon tuen asiakkaille

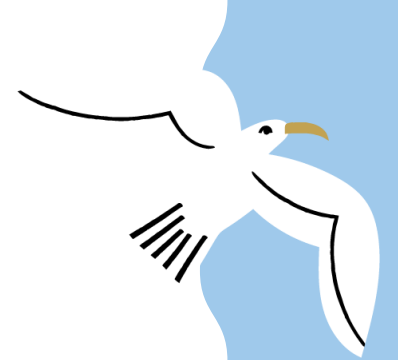

Yleistä

- Helsingin kaupungin senioripalvelut vastaavat omaishoidon tuen järjestämisestä **yli 65 vuotta täyttäneille helsinkiläisille sekä alle 65-vuotiaille, jos hoidettavalla on diagnosoitu muistisairaus.**
- Omaishoidon tuen myöntämisen perusteena on, että hoidettava tarvitsee henkilökohtaisissa toiminnoissaan jatkuvaa **päivittäistä hoitoa ja huolenpitoa** voidakseen asua kotona.
- Omaishoidon tuki voidaan myöntää toistaiseksi voimassaolevaksi tai määräajaksi.
- Omaishoidon tuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu **hoidettavalle annettavista tarvittavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista** (laki omaishoidon tuesta 937/2005).
- Omaishoidon tuessa on **kolme hoitoisuusryhmää**. Hoitoisuusryhmän perusteella määräytyy palkkioluokka ja lakisääteisten vapaapäivien määrä.
- Hoitopalkkioiden määrä vuonna 2025
 1. Hoitoisuusryhmä 2043,56e/kk
 2. Hoitoisuusryhmä 942,99e/kk
 3. Hoitoisuusryhmä 519,50e/kk
- **Alle 65-vuotiaiden** omaishoidon tuen järjestämisestä vastaa Helsingin kaupungin vammaispalvelut

Omaishoidon tuen hakeminen

Omaishoidon tukea haetaan **kirjallisesti, suullisesti tai Maisan kautta**. Hakemuslomake löytyy Helsingin kaupungin internetsivuilta.

Hakemukseen on liitettävä **ajantasainen (alle vuoden vanha) tilannetta riittävästi kuvaava terveydenhuollon lausunto**, josta selviää hoidettavan diagnoosi, tämänhetkinen terveydentila ja toimintakyky. Hakemus liitteineen lähetetään oman asuinalueen asiakasohjaukseen.

Hakemuksen saapumisen jälkeen **asiakasohjaaja on yhteydessä asiakkaaseen/omaishoitajaksi hakeutuvaan ja sopii kotikäynnin**. Kotikäynnillä asiakkaalle tehdään palvelutarpeen arviointi tai päivitetään palvelutarpeen arviointi sekä iäkkäiden asiakassuunnitelma.

Asiakkaan hakemus käsitellään alueen asiakasohjauksessa **kolmen kuukauden kuluessa**. Asiakkaalle tehdään päätös omaishoidon tuesta alkaen hakemuskuukauden alusta.

Päätös perustuu asiakkaalle tehtyyn palvelutarpeen arviointiin sekä muihin tarvittaviin arviointiasiakirjoihin. Päätös voi olla kielteinen tai myönteinen. Päätös on muutoksenhakukelpoinen.

Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet

- Omaishoidon tuen myöntäminen perustuu **kokonaistilanteen yksilölliseen arviointiin**.
- Kokonaistilanteen arvioinnissa otetaan huomioon **omaishoitajan omaishoidettavalle antaman päivittäisen henkilökohtaisen hoidon, ohjauksen ja valvonnan määrä seuraavissa toiminnoissa:** peseytyminen, pukeutuminen, ruokailu, liikkuminen, lääkitys, wc-toiminnot sekä muut terveyden- ja sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet.
- Omaishoitajalla on **päävastuu hoidosta ja huolenpidosta**. Hoidettavalla voi käydä myös kotihoito esim. viikoittain tai päivittäin, eivätkä palvelut pois sulje toisiaan.
- Lisäksi huomioidaan hoitotilanteen **psykkinen kuormittavuus**.
- Arvioinnissa otetaan huomioon **omaishoitajan soveltuvuus toimia omaishoitajana**.
- **Kodin**, jossa hoito tapahtuu, tulee olla terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle **hoidolle sopiva**.
- Perheen **kotitöitä ja kodin ulkopuolisia asiointeja ei huomioida** omaishoidon tukea arvioitaessa.

Omaishoidon tuen lakisääteiset vapaat

Sopimuksen tehneellä omaishoitajalla on oikeus **kahteen** tai **kolmeen** vapaapäivään kuukaudessa. Lisäksi voidaan myöntää harkinnanvaraisia lisävapaita esim. omaishoitajan loman ajaksi.

Vapaapäivät voidaan toteuttaa eri palveluiden turvin joko kotona tai kodin ulkopuolella.

Vaihtoehtoja ovat:

- Sijaisomaishoito
- Päivätoiminta
- Lyhytaikaishoito
- Osavuorokautinen hoito
- Perhehoito
- Palveluseteli kotiin annettavaan hoitoon

Omaishoitajana toimiminen

- Omaishoitajana toimiminen perustuu omaishoidon toimeksiantosopimukseen.
- Omaishoitajan tukena on hoidettavalle nimetty omaishoidon omatyöntekijä sekä muut ammattilaiset, kuten omaishoidon tuen sosiaaliohjaaja omaishoidon tuen alkutaipaleella.
- Yhdessä ammattilaisten kanssa arvioidaan minkälaisilla muilla palveluilla voidaan tukea omaishoitotilannetta.
- Omaishoitajille järjestetään omaishoitajan valmennuskursseja, joihin osallistuminen on maksutonta. Kursseja järjestetään säännöllisesti eri puolilla Helsinkiä.
- Omaishoitajana toimiminen on vapaaehtoista ja tilanteen muuttuessa voi omaishoitaja päättää omaishoitajana toimimisen. Tällöin hoidettavan hoidon- ja huolenpidon tarpeeseen vastataan muiden palveluiden turvin.

Muita palveluita omaishoidon asiakkaille

Uusien omaishoitajien tapaaminen (omaishoidon sosiaaliohjaus)

Uusien omaishoitajien valmennus (omaishoidon sosiaaliohjaus)

Omaishoidon kotiavustajapalvelu

Harkinnanvaraiset lisävapaapäivät: lyhytaikaishoito ja osavuorokautinen hoito kaupungin omissa tai ostopalveluyksiköissä tai perhehoidossa

Muut arvion mukaan myönnettävät ikääntyneiden palvelut: kotihoito, päivätoiminta, turvapalvelu, ateriapalvelu, kauppapalvelu, siivouksen palveluseteli

Omaishoitajan sähköinen terveystarkastus Omaolo.fi

Kehen yhteys neuvonnan saamiseksi tai omaishoidon tuen hakemiseksi?

- Ei asiakkuutta iäkkäiden palveluissa? Voit olla yhteydessä Seniori-infoon. Seniori-info on helsinkiläisille senioreille tarkoitettu kiireetön neuvontapalvelu, p. 09 310 44556, avoinna ma-pe klo 9-15.
- Voit olla yhteydessä omaan iäkkäiden asiakasohjauksen tai gerontologisen sosiaalityön omatyöntekijään, jos sinulle on sellainen nimettynä. Omaishoidon tuki on yksi palvelu laajasta palveluvalikosta.
- Myös muut omaishoitotilanteessa olevat voivat hakea palveluita, jotka tukevat kotona asuvien ikääntyneiden toimintakykyä ja heitä hoitavien omaisten voimavaroja esim. päivätoiminta, lyhytaikaishoito, kotihoito.
- Palveluita myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

Kiitos kuuntelemisesta!

Herääkö teille kysymyksiä omaishoidon tukeen, omaishoidettavana olemiseen tai omaishoitajana toimimiseen liittyen?

Helsinki